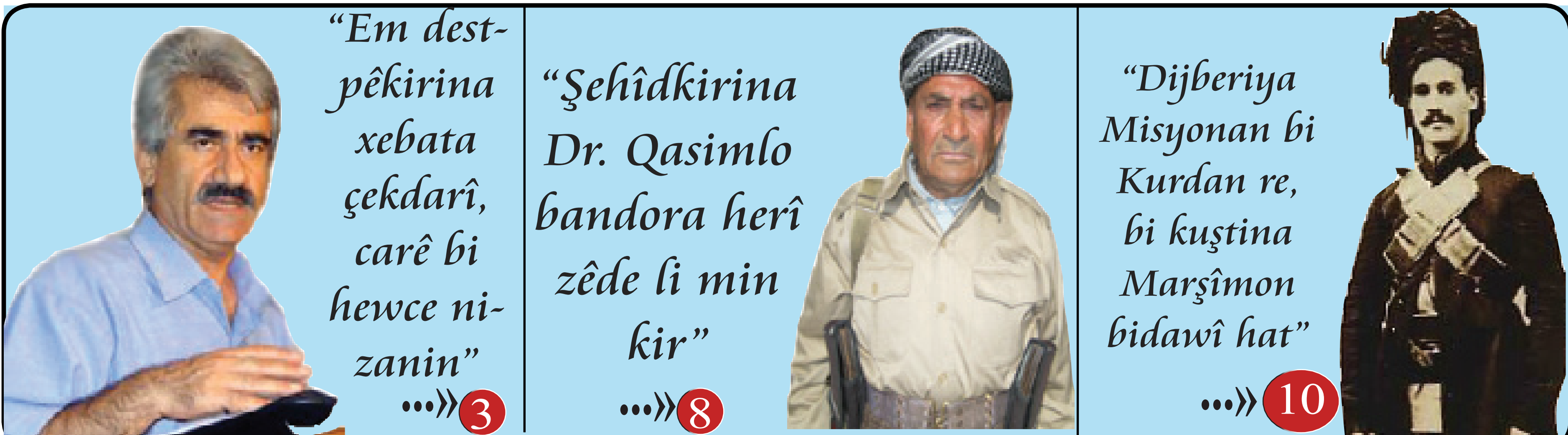

Kurd li dijî îdama girtiyan rabûne ser piyan

Hemwelatiyên Kurd di bajarê Merîwanê de, li dijî bidarvekirina girtiyên Kurd ên siyasî meşeke berfireh ya nerizayetiyê birêve birin. Hêzên Garda Taybet êrîşî ser meşvanan kirin û çend kes destbiser kirin, û di piraniya cihên giştî de bilav bûn.
Rejîmê ji tirsê birêveçûna meşeke bi vî rengî di bajarê Sinê de, şeqam û bazarên Sinê jî xiste bin çavdêriya tund ya ewlehiyê de.

Bidestveanîna mafên netewî yên gelê kurd di çarçoveya Îraneke demokratîk û federal de

AGIRÎ

Duheftînameyek Siayasî-Giştî Ye, PDK Îranê diweşîne www.kurdistanmedia.com/kurdî www.agirimedia.org Hejmar (217) 06-11.2013 Buha (150) Tûmen

Şîpela Îdaman Kurdistan hejand

Sozên Rûhanî

Pêla îdama girtiyên siyasî, Kurdistan û Belûçistan dagirt.

Roja Duşemî 13'ê Xezelwer (4'ê Novemberê) bi îdama Şêrko Me'arifî girtiyê siyasî yê Kurd di girtîgeha navendî ya Seqizê de, hejmara îdaman di nava şeş rojan de gihîşte 37 kesan, ku 11 kes ji wan Kurd in.

Dom R: 2

PDKÎ: Em îdama girtiyan şermezar dikin 2

www. agirimedia. org

Raportek ku tirs û guman nehiştin 9

Sergotar

Kurdistan û Pêla îdaman

Şehab Xalidî

Bêguman asayî ye ku her berbijareke posta serkomariyê, ew jî bi taybetî di Îranê de, bi komek diruşm û propagendeyên xapînok bixwaze di pêşbaziya serkomariyê de serkevtinê bi dest bixe. Lê piştî bidawîhatina hilbijartinan, ew kesên ku ser bi neteweyeke belengaz û zulmlêkirî û bi taybetî Kurd bin, û bona serxistina kesekî wekî Rûhanî şev û roj nenasîbin û xebitîbin, hekî berbijarê wan bi sozên ku danî xelkê, emegdar nebe, eva ew dibe li hemberî kar û kiryarên xwe û li hemberî xelkê xwe de berpirsyar bin.

Belê her wekî em dibînin di heyamê wan çend mehên serkomariya Rûhanî de pêla îdaman, Îran û bi taybetî Kurdistan dagiritiye, û xwîna xortên Kurd û neteweyên din gellek bi rehetî tê rijandin. Lewra bêguman divêt yên ku kar bo gihîştina Rûhanî bo posta serkomariyê kirine, li hemberî wan malbatên îdamkiriyan de bersivder bin.

Ji aliyekî din ve hewce ye ku xelkê Kurdistanê tewahiya hewla xwe bona zext û givaşxistina li ser vê rejîma ji her riyeke aştîxwazane ve, ku ji destê wan tê bi kar bînin, û li hemberî vê hovîtiya rejîma Îranê de bêdeng nemînin.
Hewce ye ku welatên gotûbêjkar digel rejîma Îranê jî, bo berjewendiyên xwe çavê xwe li hemberî wan hovîtiyên ku di sedsala 21'an di Îranê de birêve diçe nemiçînin, û di vî warî de zextê bêxne ser rejîmê.

Herçend PDKÎ hertim pêdagirî li ser vê kiriye ku gelê Kurd nabe bi sozên derevîn ên deshilatdarên rejîma Îranê bê xapandin, lê niha divêt bo kincsorên pêşiya leşker eşkere be ku di çarçoveya vê rejîmê de, gelên Îranê û bi taybetî Kurd nikarin bêhneke rehet vedin û hewayê dilrevîn yê azadiyê hilmijin, belkû divêt hemû bi hev re pêngavan berev hiloşandina vê rejîmê hilgirin, û bikne hewar û bêjin "Berxwedan, serhildan, tenê riya azadiya Kurdan".

Daxûyaniya Deftera Siyasî ya PDKÎ derheq zêdetirbûna îdama girtiyên siyasî

Gelên azadîxwaz ên Îranê! Civatên xelkê mafxwaz ên Kurdistanê!

Kom û komeleyên mirovhez ên berevankarê mafê mirovan!

Li gorî wan ragehandin û belavokên dezgehên tepeserkar ên Komara Îslamiya Îranê, di du rojên borî de hejmareke girtiyên siyasî ji xortên neteweyên Îranê ji aliyê vê rejîmê ve hatne bidarvekirin, "Riza Îsmaîlî", "Hebîbullah Gulperîpûr", girtiyên siyasî ên Kurd li bajarên Urmiye û Selmasê û herwisa 16 çalakên siyasî û ferhengî ên Belûç li bajarê Zahidana parêzgeha Sîstan û Belûçistanê li rêza wan îdamkiriyan de ne.

Îdamkirina wan girtiyên siyasî di demekê de ye ku di pêvajoyeke dadperwerane û di piroseyeke dadwerî ya rastî, û di çarçoveyên yasayên mafê mirov de lêpirsîn ji wan nehatiye kirin.

Pêvajoya îdamê di Komara Îslamiya Îranê de, di rewşekê de, geşekirineke zêdetir bi xwe ve dibîne ku bi hatine ser karê ye Hesen Rûhanî wekî serkomar, hinek kes û alî ew jî li ser sozên piropagendeyî ên navbirî xewna dûrketina rejîmê ji binpêkirina mafê mirovan, baldana bi mafên neteweyên belengaz ên Îranê, û başbûna rewşa jiyan û derbaskirina wan de, didîtin û gazî bo ji rê derxistina bîrûraya giştî û hatine ser karê ya Rûhanî dikirin, herçend şîpela îdam û geşekirina zêdetir ya îdaman di cih de, ne rewa û mehkûm e, lê bi vî halî jî cihê baldanê ye ku dezgeha dadweriya welatekî ku divêt birêveberê yasayê be, bi eşkereyî bêje ku bi tolhildana kuştina çend kes ji hêzên tepeserkar ên rejîmê di pevçûneke çekdarî de, 16 girtî ku çend sal e li ber destê wan û di girtîgehên wan de ne, îdam dike. Kiryarek ku ji bilî Komara Îslamiya Îranê û dezgeha vê ya dadwerî ji destê çi welat û deshilatekê nahê, û eva jî dihariya serkomarekî ye ku banga vê dikir ku ew kesekî nizamî nine û yasanas û yasazan e.

Di rastî de ên ku banga xapandinane bona guhertinan bi destê Rûhanî dikirin, divêt çi axavtinek bo malbatên wan şehîdan û bo bîr û raya giştî hebin, û bo vê kiryara dijîmirovî, wê çawan hêcetan bînin. Dîhar e ku pêla îdaman û geşekirina vê xelkê Îranê bi giştî girt, û di vî warî de, di rapora Ehmed Şehîd raportnêrê taybetî ê mafê mirovan a NY bo Îranê nîgeranî hatiye eşkerekirin, li gorî serjimêriyên ber dest di heyamê salek berî niha de heya niha 537 kes li Îranê hatine îdamkirin, ku li çav salên borî bi awayekî berçav zêde kiriye. Siyaset û kiryarên dijî mirovî ên Komara Îslamiya Îranê her bi îdama girtiyên siyasî li Kurdistanê de berteng nabe, û bi awayekî din jî xortên Kurd qurbanî dike, her wekî çend rojan berî niha bû ku çen nûciwanên Kurd li Merîwanê bûne goriyê mînên çandî ên rejîmê û giringînedan bi derxistina wan mayînan (mînan) ku rojane ji xortên Kurd qurbanî dike.

PDKÎ tevî şermezarkirina girtiyên siyasî nîgeraniya xwe derheq geşekirina zêdetir ya îdaman eşkere dike, û digel malbatên wan hevderdirê dike, herwusa daxwazê ji bîr û ra ya giştî û civaka cîhanî û kom û komeleyên mirovhez dike, ku bi eşkerekirina nerizayetiyê ji wan hemû îdaman û bi armanca zextxistina bo ser Komara Îslamiya Îranê di pêxema ragirtina vê pêvajoyê hewla xwe bêxne kar, bona parastina mafên mirovan, û dijî cînayet û kuştarê pêngavan hilgirin, bi taybetî ku niha tirs li ser canê komek ji girtiyên siyasî ji xortên neteweyên Îranî, bi taybetî mafxwazên Kurd di holê de ye.

PDKÎ
Deftera Siyasî
05. 08. 1992

Doma R: 1

Berî wê jî di roja Înê 4'ê Xezelwerê (26'ê Octoberê) de hukmê îdama 16 girtiyên siyasî ên Belûç û du girtiyên siyasî ên Kurd bi navên Hebîbullah Gulperî û Riza Îsmaîlî di girtîgehên Urmiye û Selmasê de birêve çû.

Her di vê derheqê de Deftera Siyasî ya PDKÎ bi derkirina daxuyaniyekê tevî protestokirina îdaman û hevderdîkirina digel malbatên wan girtiyan, ji civaka cîhanî û komeleyên mirovdost daxwaz kir da ku bi sepandina zext û givaşê li ser rejîma Îranê pêvajoya îdaman bidne ragirtin.

Di beşeke vê daxuyaniyê de hatiye ku: "Di rastî de yên ku bi propagendeyên xapînok, soza reform û guherînkariyan ji aliyê Rûhanî ve didan, gelo wan wê

çi bersivek ji malbatên şehîdan, û bîr û ra ya giştî re hebe, û vê kiryara dijî mirovî wê çawan bipeçêvînin?".

Mistefa Hicrî:“Em destpêkirina xebata çekdarî li Kurdistana Îranê bi qazancê xwe nizanin”.

H: Enwer Husên (Bazger)

Hekî Komara Îslamî amade be, eva emê gotûbêjan bikin.

Ew guhertinên li herêmê û li parên din ên Kurdistanê de rû dane, encama xebata çekdarî ya hêzên Kurd nebûye.

Komara Îslamiya Îranê derfeta hereketa medenî ne tenê bi Kurdan, belkû nade tu kesî.

Kurd li Îranê di warê abûrî de, neteweya sêyemîn e, û yek ji neteweyên herî bê deretan ên Îranê ye jî.

Rûpeleke nû me bi wan hevalan re dest pêkiriye, ku pênc - şeş salan berî niha ji PDKÎ cuda bûn.
Em niha mijûl in ku berev vê herin ku di gel hevalên pêşîn ya din yek bigrin.

Wekî kovara Walapress li baregeha sereke ya sekretariyeta PDKÎ digel Mistefa Hicrî sekreterê giştî yê PDKÎ em li hev civiyan, bona pêkanîna vê gotûbêjê. Ew sekreterê partiyekê ye ku di salên borî de di nav xebat û tekoşîna giran de bûye, û xwediyê çendîn serkirdeyên tekoşer wekî Şehîd Qazî, Qasimlo û Şerefkendî ye û di çend salên borî de digel çendîn metersiyên wekî teror û gefxwarinên zaf berbirû bûye.
Sekreterê giştî yê PDKÎ li baregeha sereke ya xwe derheq rewşa Kongireya Neteweyî û rewşa siyasî ya Kurd û kêşe û arîşeyên PDKÎ û erkên yektirgirtina her du baskên PDKÎ, û ew guhertinên ku di Rojhilata Navîn de pêk hatine,, bîrûboçûnên xwe radixe ber çavan. Bila em ji vê yekê ve dest pê bikin ku partiyek ku xwediyê Komara Kurdistanê be, partiyek ku xwediyê Qazî, Qasimlo û hezaran pêşmerge û bi hezaran şehîdî be, partiyek ku di rabihorî de xwediyê deshilatê bûye li Kurdistana Rojhilatê, niha em dibînin ku di kempekê de, di cihê xwe de maye. Ew partiya bi kempnişîn hatiye nasîn ku ew gazinde lê tê kirin ku nikare xebata çekdarî dest pê bike û nikare xebata medenî berev pêşve bibe, gelo hûn çawa bersiva vê pirsê didin?

Bersiv: Ya rast ew e ku li gorî wan guhertinên ku li cîhan û herêm û welat de têne pêş, guheretin bandora xwe li ser hemû liv û tevgera kesayetî û komel û partî û deshilatekê dadinê, lewra ew rabihoriya ku cenabê we bas jê kir, bo PDKÎ tewaw rast e, rabihoriyeke pirr ji şanazî û xebat û tekoşîn û fîdakarî.
Lê niha rewşa cîhan û herêmê guheriye, helbet ne ji bo PDKÎ, ku partiyeke opozisyona Îranê ye, belkû li herêm û li cîhanê, çalakiyên partiyan guhertin bi ser de hatiye, niha tekoşîna partiyan wekî 30 – 40 salî berî niha nemaye, civak guheriye, bîrûboçûn guherî ne, ew guhertin hewcehiyên nû bi xwe re tînin.
Di vir de pirs ew e ku gelo bi rastî ew rol û bandora ku di rabihorî de partiyên siyasî, bi taybetî hêzên siyasî ên Kurd rû li xebata çekdarî û xebata pêşmergatiyê kiribûn, gelo niha ew xwestek û daxwazî di nav civakê de her bi vê forma xwe xelk dixwaze?
Gelo bandora xwe heye li ser deshilatê ku bikare deshilatê bîne ser maseya gotûbêjan, û daxwaziyên neteweyî bi ser de bisepîne?

Ya ku me di rabihorî de kiriye, bi taybetî piştî ku Komara Îslamî ya Îranê hate ser kar, ku niha çend sal bi ser de derbas dibe, hemû ew şêwe xebat me di rabihorî de ceribandine, wekî xebata çekdarî, xebata medenî xebata siyasî, ragehandin û rêxistin û tewaya wan, lê bi sedema nebûna hevsengiya hêzan, me hêdî - hêdî paşekêşe kiriye, û em hatine ser sînoran û her wekî me bas kir, beşa eşkere ya partiya me li kempên PDKÎ li kurdistana Îraqê de akincî ne, ku di wan kempan de em karê hizbî dikin, berevajiya eva ku bas dikin ku eva kempnişînî û bê desthilatî ye.

Belkû em di vê navberê de gellek karên têr û tejî dikin, li pêwendî digel pirsa mîdyayî, pêwendiyên derveyî welat, digel hêz û saziyên siyasî di hemî beşan de, û rêxistina di navxwe ya welat bi awayê veşartî, kar û tekoşîneke berçav me heye. Ya ku niha beşeke berçav ji xekê Kurd berçavê wan e, ragirtina xebata çekdarî ye ji aliyê partiya me ve, ji bilî vê beşê, hemû beşên kar û tekoşîna partiya demokrat ektîv û kara ye, lê li gorî berhevdana ku partiya me kiriye, di niha de destpêkirina xebata çekdarî li Kurdistana Îranê bi qazancê me nine, me jêve ye ku niha dibe em ji şêwe xebatên din mifahê wergirin, her wekî heya niha me kiriye, di demekê de ku rewş di cihê xwe de be, emê xebata çekdarî dest pê bikin, xebata çekdarî bi boçûna me wekî PDKÎ xebatek nine ku bi ser me de bê sepandin, wekî xebatek ku divêt em bikin û heke nebe divêt em destê xwe ragirin û karên din nekin, belkû me jêve heye ku di her serdemekê de awayekî xebat û tekoşînê di welat de baş be, li gorî berhevdaneke siyasî ku me heye, li pêwendî digel pirsa herêmî de, li Îran û li cîhanê de ya rastî ew e ku xebata çekdarî wekî berê xebatek nine ku xelk û aliyên din pêşwaziyê jê bikin, lewra me carê ew beş ragirtiye, lê beşên din ên me pirr çalak in.

Pirs: Bibore xebata çekdarî we ragirtiye, yan bi zorî bi we dane ragirtin, wate bo mînak deskevtên ku niha herêma Kurdistanê bi dest xistine li encama şerê çekdarî bûye, li Kurdistana Turkiyê aştî ku tê kirin, li encana hevsengiya hêz û xebata çekdarî bûye, li Kurdistana Sûriyê xebatek hatiye gorê, ku encama xebata çekdarî ye. Rast e ku guhertinek di herêmê de hatiye pêş. Gelo te jêve nine ku hêşta bo we xebata çekdarî divêt yek ji metodên serekî yên karên we be, wekî cenabê te bas kir, bo we rewşek nine bo karê rêkxiraweyî û karê azad li Îranê, ji riya karê teşkîlatî û veşartî ve jî di heyamê 15-20 salên borî de, we nekariye ku bandoreke mezin danên, yanî we jêve nine

ku xebata çekdarî bo we giring û hewce ye, û dikare rolê xwe bilîze?

Bersiv: Xebata çekdarî bandora xwe heye, lê her tişt nine, ez li ser vê baweriyê ninim ku ew guhertinên di herêmê de rû dabin, çi li Kurdistana Îraqê be, çi jî li Sûriye û Turkiyê, xebata çekdarî ew rewş pêk anîbe.

Di gel rêz û hurmeta min bo tewaya wan xebatên ku gelê Kurd di dîrokê de kiribe, bi taybetî di Kurdistana Îraqê de ku xebateke pirr dûr û dirêj û pirr ji qurbanî daye, lê ya ku di Kurdistana Îraqê de çê bû, beşa herî zaf girêdayî bû bi wan guhertinên ku di herêmê de hatine pêş.

Ew êrîşa ku bo ser Îraqê hate kirin, Sedam Husên hiloşand, em dibînin ku hêzên Kurd ên Îraqê digel hemû cangorîtiya ku kirin, nekarîn ku bandora xwe danên ku daxwaziyên gelê Kurd di vê beşê de bi Sedam Husên re çareser bikin. Ya ku niha em di Kurdistana Sûriyê de dibînin ku beşek ji Kurdistana Sûriyê azad e û hêzên hikûmetî têde nînin, jiber vê yekê nîne ku bi çalakiya hêza Kurd ew guhertin hatibe pêş, belkû ew guhertina ku di herêmê de çê bûye, ew rewş aniye pêş ku Beşar Esed rastî şereke xwînîn hatiye, û lawaz bûye, lewra ew rewş li wir pêk hatiye.

Di Turkiyê de jî Kurdan gellek cangorîtî kirine, û beşeke berçav ya wan guhetinên ku niha di Turkiyê de heye, bi xebata medenî diçe pêş, û xwestek û daxwaziyên Kurdan têde zeq bûye, niha piroseyek di navbera PKK û hikûmeta Turkiyê de dets pê kiriye, beşeke bingehîn ya vê vedigere ser bîrûboçûn û reftara partiyekê ku niha li ser kar e.

Jiber vê ku berî vê partiyê jî, di gel vê ku xebata Kurd di Turkiyê de hebûye, çi bi xebata çekdar yan medenî, lê hikûmetê bersiva xwestekên Kurdan nedaye û bawerî pê nebûye, lê guhertinên cîhan û herêmê her wekî min bas kir, wisa kiriye ku ew pirs bêne zeq kirin. lê di Îranê de bigiştî hikûmetek e wisa tuneye ku bikare wan tiştan fêm bike û heya niha jî ketibe bin bandora van guhertinên ku di cîhanê de heye. Lewra ew deshilat niha jî dehsilateke daxistiye.

Derfeta hereketa medenî jî ne tenê bi Kurdan, belkû nade tu kesî jî. Li Kurdistana Turkiyê xebat bi awayê medenî îmkan heye. Rewş hatiye vekirin bi awayê medenî, û divêt mifah jê bihê wergirtin. Kurdistana Îraqê rewşa vê bi tewhaî hatiye guhertin û bûye hikûmeteke xwecihî.

Li Sûriyê jî rewş bi awayekî ye ku em hemî agehdar in.

Her wekî me bas kir, deshilata Beşar Esed di beşek zaf ya herêmê de nemaye, ez dixwazim bêjim ku li tewahiya dîroka Kurd de ku xebata çekdarî ya tund û tîj hatiye kirin û Kurdan gellek fîdakarî kirine, di rastî de kes nebûye ku bi xebata çekdarî hikûmetê neçar bike, ku daxwaziyên Kurdan qebûl bike.

Pirs: gelo we bawerî bi xebata çekdarî nemaye?

Bersiv: Baweriya me bi xebata çekdarî her maye, lê ne eva ku em xebata çekdarî wekî hemû tiştekî bibînin û hekî xebata çekdar nebû me jêve be ku her tişt bidawî hatiye, belkû xebata çekdarî wekî hemû beşên din ên xebatê, divêt em di demekê de ku rewş di cihê xwe de be, dest pê bikin.

Pirs: gelo niha bo we rewş di cihê xwe de nine.

Bersiv: Ne, niha bo me xebata çekdarî guncaw û di cihê xwe de nine.

Pirs: Çima?

Bersiv: Bi sedema vê ku hekî niha em xebta çekdarî dest pê bikin, me hewcehî bi piştcibheyeke xatircem heye, ku ew jî me tuneye.

Di welatekî mezin û çend netewe wekî Îranê de ku Kurd di warê aborî de netewеya sêyemîn e, yek ji neteweyên herî belengaz ên Kurd e, îmkana jiyanê gellek berteng e, di welatekî wisa mezin de Kurd bi tenê nikare dest bi xebata çekdarî bike û qurbaniyê jêre bide, di demekê de ku heya niha neteweyên din ên Îranî, digel vê ku nerizayetiyek zaf ji hikûmetê hene, heya niha amadeyî bo vê pirsê nînin, û Kurd jî bi tenê nikare vî karî bike. Lewra divêt derfeteke guncaw hebe.

Pirs: gelo ew derfet çî ye?

Bersiv: Ew derfet ev dema ye ku Komara Îslamî ya Îranê ku demek e proseya lawazbûna wê dets pêkiriye, çi di warê navxweyî û çi jî di warê derekî de, ew lawazî û bê deshilatiya wê bigîje xalekê ku ne tenê her Kurd, belkû neteweyên din jî cesûriya vê hebin ku hekî xebata medenî bersiva hewce neda, xebata çekdarî dest pê bike, PDKÎ tenê partiyek nebe ku di vî welatî de xebatê bike, eva ew derfet e ku wisa wek min bas kir dibe, lê bo vê demê divêt PDKÎ amadeyî hebe, me ew amadeyî heye, niha jî em pêşmerge werdigrin, me fêrgeha leşkerî heye û em pêşmergeyan perwerde dikin, ew pêşmerge beşeke zaf ji wan, di kempên hizbî de dimînin û bo parêzgariya PDKÎ kar dikin û tekoşînê dimeşînin û tiştên nû fêr dibin.

Bona vê Ku di derfeteke hewce de em bikarin ji vê derfetê mifahê wergirin.

Çi wekî xwe yan wekî rakêşana neteweyên din ku amadeyiya vê yekê hebin ku xebateke hevpar, di Îranê de dest pê bikin.

"Ez dixwazim bêjim ku di tewahiya dîroka Kurd de ku xebata çekdarî ya tund û tîj hatiye kirin û Kurdan gellek fîdakarî kirine, di rastî de kes nebûye ku bi xebata çekdarî hikûmetê neçar bike ku daxwaziyên Kurdan qebûl bike".

Pirsyar: Ew derfeta ku we bas kir, gelo hûna çavnihêriyê dikin ku Amerîka bê herêmê, her wekî Amerîka destêwerdan di Îraq û Sûriyê de kir, hûn çavnihêriya vê dikin ku di Îranê de jî destêwerdanê bike, îca vê demê dest bi kar bin.

Bersiv: Ne pirs tenê ew nine ku em çavnihêr bin ku Amerîka yan hêzeke derekî detsêwerdanê bike, belkû berî her tiştî di destpêkê de amadebûna neteweyên Îranê û azadîxwazên Îranê ye bo birêvebirina xebatê. Eva di detpêkê de ji me re giringiya xwe heye, lê renge ya ku we bas kir, bandora hêzên derekî vê rewşê ji me re amadetir bike, û em bikarin mifahê jê wergirin.

Pirs: Gelo hûn piştevaniyê ji kîjan rewşê dikin ku hikûmeteke wekî Amerîkayê destêwerdanê bike, û şerê digel Komara Îsamî bike yan zext û givaşê bixîne ser Komara Slamî, hûn piştevaniya kîjanî dikin?

Bersiv: Em piştevaniya lawazbûna Komara Îslamiya Îranê dikin, me jêve ye ku Komara Îslamiya Îranê herçend lawaztir be, li qazancê azadîxwazên Îranê û bi taybetî Kurdan de ye, ew cerbandin jî heye ku heya niha aliyê kêm beşek ji wan welatên ku Amerîkayê destêwerdan di nav de kiriye, û hikûmetek hiloşandiye, piştre bo wan bixwe bi cih hêlaye, û ew welat li gorî jêhatîbûna xwe îdare û birêvebirina xwe dikin.

Pirs: Hekî biryar be ku ew rewş bê pêş û derfeta xebata çekdarî ji bo we di cihê xwe de be, guhertinek rû bide, gelo tu amadeyî ku serkirdayetiya yek ji wan şeran bikî di her cihekî de, yan ji dûr ve, wê çav lê bikî?

Bersiv: Ya rast ew e ku guhertinên pêşiya me gellek cihê çavnihêriyê nînin, lê min bawerî bi vê nîne ku xebata çekdarî li derveyî welat birêve here, hekî hêzek bixwaze ku xebta çekdarî bike, divêt di navxwe ya welat de be, li dûr ve ew xebat nahê kirin, lê hekî xebat di cihê xwe de be, emê bikin, em wekî PDKÎ me ceribandina şerê çekdarî heye, û di navcxwe ya welat de me kiriye, di çiyayan de me kiriye, me şerê partîzanî jî kiriye, û heta şerê "monezem" jî me kiriye.

Pirs: Min bas ji cenabê we kir, hûn amade ne vegerin?

Bersiv: Ez amade me, min got ku hekî rewş baş be, ez amade me ku li roja yekemîn de vegerim.

Pirs: Li çav partiyên Kurdistana Başûr, hûn heya asteke zaf ji xelkê xwe dûr in, lê kêşeya herî kêm we hebû bona çûna di nav Kongireya Neteweyî de, ku di çend rojên borî de, çend civînên destpêkî birêve çûn, gelo bi raya we, ew tebahiya di navbera we de encama çi bû, ku wisa bê arîşe birêve çû?

Bersiv: Em wekî Kurdên rojhilat, wekî beşên din mixabin derbasbûyiyeke tal û nexweş, û pirr ji arîşe digel xwe, me ceribandiye, ji şerê çekdarî li dijî hevdu û heya şikandina yektir û jinavbirina yektir, veqetiyan û dijberiyên bi hevdu re, ew hemû me ceribandine, bi boçûna min, em hemû li encama wan ceribandinan gihîştine vê encamê ku niha dema vê nemaye, hekî em bixwa-

Nerîna Lîderan

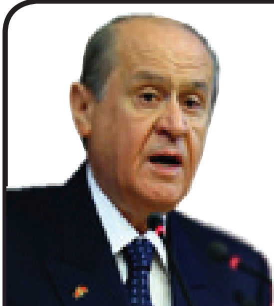
Ebdulhekîm Beşar:

"Opozisyon daxwazê dike ku Kurd dijî Beşar Esed şer bike".

Demirtaş:

"Hekî Kurdên Sûriyê bi awayekî serbixwe beşdariyê di konferasa Cenêv 2 de nekin, eva Lozan ducarî dibe".

Devlet Bahçelî:

"Erdogan bi hevdîtinên digel Îmraliyê li dijî Tirkan tekoşînê dike û xwîna Turkmenên Kerkûkê nabîne, lê ji bo yên ku li Misr û Xezê de tên kuştin, şînê dik."w

zin ku bandora me di pêşeroja Îranê û pêşeroja Kurdistana Îranê de hebe, û bi qazancê neteweya xwe bimeşin, wekî te di pirsyara pêşîn de behs kir, ji derfetan bi başî em mifahê wergirin, divêt ew serdema bi tewahî derbas bibe.
Bi raya me pirsa şerkirin û çareserkirina kêşeyan bi çekê û dijberîkirina hevdu aliyê kêm di boçûna PDKÎ de bidawî hatiye, lewra li gorî vê siyaset û boçûnê, heyamek e ku me riya bihevre rûniştin û hurmetgirtina ji aliyên din girtiye pêş. Bi vî awayî me reftar kiriye û me kariye ku rewşeke wisa pêk bînin ku li dewra hevdu rûnên, û bedela şermezarkirina yektir û dûrxistina hevdu, bi hevre hemşêvriyê bikin, heya me di gel wan hevalan de ku 5-6 salî berî niha ji PDKÎ cuda bûn, me rûpeleke nû vekir, û eva salek e ku em bi wan re di nav gotûbêjan de ne, ew mijarên siyasî ku li Îran û Kurdistanê têne pêş, em bi hev re hemşêvriyê dikin, di gel aliyên din jî her bi hemen awayî, vê yekê kariye ku rewşeke wisa pêk bîne ku her wekî we bixwe bas kir, di Kongireya Neteweyî de ku bi awayekî demokratîk hilbijartin hate kirin, nûner hatne diyarîkirin, em bi hevre alîkar in û eva jî armanca me nîne ku her kes bo partiya xwe çi bi dest bixîne, giring ew e ku bi raya me hekî ew kongireya serkevtinê bi dest bixîne, dikare gellek armancên bilind hebin û gellek di qanac û berjewendiya Kurdan de be, lewra pirsa neteweyî pitir em berçavan digrin, eva ne tenê di pirsa Kongireya Neteweyî de, belkû di pirsên din de jî hebûye, bo mînak di pêwendî di gel hilbijartina serkomariya Îranê de hemû partiyên Kurdistana Rojhilat me bi hev re ragehandin derkiriye, û em hemû gihîştne vê encamê, ku xelk deng nede, û di pirsên din de jî em gellek bi hev re kar dikin.

Pirs: Lê we nekarî ku ragehandineke hevpar bilav bikin?

Bersiv: Bo ragehandina hevbeş, em hemû, ne bi hevre bûn, lê me hemiyan yek tişt bas kir, her aliyekê daxuyaniya xwe derkir, lê bi yek armancî bû, ku ew jî baykotkirina hilbijartinê bû.

Pirs: Gelo hûn amade ne ku di wan rojan de bihevre ragehandineke hevbeş bilav bikin, her pênc hêz (sê komele û du Demokrat) derheq Kongireya Neteweyî?

Bersiv: Niha digel Kongireya Neteweyî em bi hev re kar dikin, me bi hevre hilbijartin kir.

Pirsyar: Armanca min ragehandineke hevbeş e di navbera partiyên Kurdistana Rojhilat?

Bersiv: Eva ragehandinê naxwaze, di vir de em bi heyetan re dicivin, niha ev heyeta amadekar ku hatiye diyarîkirin 21 kes e, lê heyeta me pênc kes e, em bi wan re her pirsekê bas dikin. Pirs jî hevbeş in.

Pirsyar: Te jêve nine ku Kongireya Neteweyî bo we û partiyên Rojhilat derketineke nû bû, medyayan germahiyek zêde dane derketina we ku di çend salên borî de wisa nebû, di yekemîn rûniştina civînê de jî, tu yek bûyî ji yên ku qiseya dilê hemû aliyekê kir, armanc ew e ku hûn hest nakin ku Kongireya Neteweyî ji we re derfeteke nû pêk aniye?

Bersiv: Min jêve ye ku ne tenê bo me bo rêkxirawên din û bo hêzên siyasî ên din jî derfetke nû bû, ev boçûna min jî xwe di vê de dibîne ku nêzîkbûna partiyên Kurd di hemû beşan de, bi taybetî ku tê pêş wekî Kongireya Netweyî, di pêşerojê de astengên vê dibne çi, û çende serkevtinê bidest dixe, çende ser nakeve, ew berjewendiya heye ku hêz û şiyana wan jî zêdetir radixe ber çavan, bo me jî wekî hêzên opozisyona Îranê ew derfeta hate pêş ku xwestek û daxwaziyên xwe û boçûnên we çi di medyayan de û çi di kom û civînên Kongireyê de bikarin bas bikin.

Pirsyar: wekî ya ku tê baskirin di yekemîn civîna Kongireya Neteweyî de te gotiye Barzanî, axavtina li aştiyê çi? Kî aştiyê ji me werdigre? Me peyamek heye kî ji me werdigre? Eva jî te gotiye ku du sekreter ku li pey hev sekreterê partiya we bûn, di pêxema aştiyê de hatne terorkirin, ew peyam û axavtina we, ji çi ve çavkanî girtibû?

> **"Em mijûl in ku berev vê herin ku di pêşerojê de bikarin hevdu bigrin".**

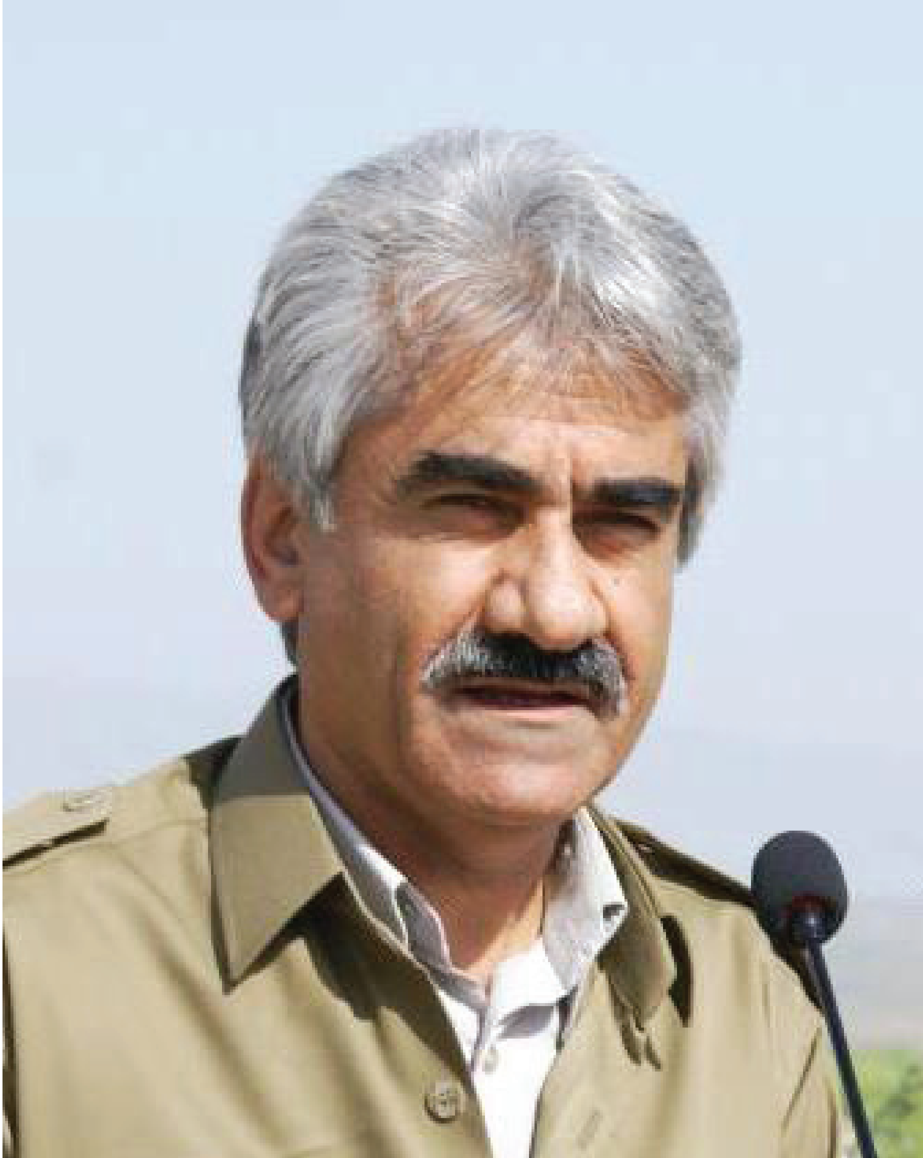
Bersiv: PDKÎ bi vê rabihuriya ku heye, ez pêgeha wê di nav xelkê de qahîm dibînim, digel vê ku xelkê me derfeta vê nînin ku xwe nîşan bidin, lê ez di vê derheqê de bi guman nînim ku pêgeha PDKÎ di nav xelkê xwe de qahîm e.

Xwestekên PDKÎ serdemiyane ne, em di siyasetên xwe de, di rabihorî û heya niha jî em hîn bûne ku rastiyan gellek berçav bigrin, lewra ne di Kongireyeke wisa de, belkû li gellek civînên li Amerîka û Ewropa û di pêwendiya digel gellek parlemanterên Birîtanyayî, her bi vê hêz û bi vê bawerî bi xwe hebûnê ve min qise kiriye, jiber ku her wekî me bas kir, rabihoriyeke pirr ji şanazî me heye û xaleke nerênî a wusa me tuneye ku em şermê jê bikin, min tu gumanek di vê de nine ku di rewşeke hewce de ku ez çavrê dikim, renge gellekî direng jî nebe, Kurdên Îranê di herêmê de careke din jî şiyan û jêhatîbûna xwe nîşan bide. Lewra ew axavtinên ku min kirin, di kongirê û di cihên din de, li gorî vê hêz û şiyanê bû.

Pirsyar: Barzanî bersiva wî çi bû?

Bersiv: Wî tu bersiveke wî tunebû, di rastî de min gazinde ji wan tiştan kirin ku di vir de hatne baskirin, jiber ku birêvebirina civînê ji aliyê Barzanî ve bi Ednan Moftî hatibû sipartin, wî hinek bersiv dane min, lê bersiv ew nebû ya ku min rexne kiribûn, û min dixwestin, pêştir divêt ji hêz û aliyên din pirs bihatiba kirin, bi taybetî digel me bas kirin ku ew kongire lewra pêk hatiye ku her kesî boçûnek heye, axavtinek heye, boçûna xwe bide, ku li pêwendî di gel xebata çekdarî jî di daxuyaniya Kongireya Neteweyî de, eva hate guhertin ku xebata her pareke Kurdistanê bi berçavgirtina rewşa hikûmetan here pêş, pirs peyama aştiyê bû bo hemû dewletan, lê ku min bas kir, ew guhertina pêk hat, "Bi berçavgirtina rewşa hikûmetan".

Pirs: Te bas ji vê kir ku ez şanaziyê bi partiya xwe û dîroka partiya xwe ve dikim,

tu hest nakî eybek di partiya te de heye, ku ew jî ew e ku di kongireyek wusa de dirûnên û navê we, wekî Mistefa Hicrî sekreterê PDKÎ, Xalid Ezîzî sekreterê Partiya Demokrat , tê anîn, gelo eva xaleke lawaz nine bo we?

> **"Rast e ku wekî PDKÎ em xebata çekdarî nameşînin, lê vê yekê nekariye ku ji hezkirina xelkê Kurdistanê ji me kêm bike".**

Bersiv: Belê dizanim ku xaleke lawaz e, ne tenê bo me wek Demokrat, belkû bo hemû aliyên Kurdên Îranê, bo mînak bo Komeleyan ku ew jî serdemekê hêzeke berçav bûn di Kurdistana Îranê de, û ji me hemûyan re xaleke lawaz e, lê her wekî min bas kir, ew yek dewranek bû bidawî hat, hêvîdar im ku nehê, her bo kêmkirina vê xala nigatîv e ku me dest kiriye bi danûsitandinan û pêkanîna rewşeke nû digel birêz Xalid Ezîzî, niha em bi hev re rûdinên û hatûçûyîna hevdu dikin, û mijûl in ku berev vê herin ku di pêşerojê de bikarin hevdu bigrin.

Pirs: Hûn bi bawerî ve dibêjin ku hêzeke xelkî ne, min ew destepeyva ji tewaya hêzên siyasî ên Kurdistana Rojhilat bihîstiye, ji demokratên din û ji Komeleyan, te jêve ye ku hekî rewşeke hewce pêk bihê, ji riya sindûqên dengdanê ve PDKÎ di refa herî pêş de be?

Bersiv: Belê ez bi kêfxweşî ve wusa bîr dikim, di vir de tu gumana min tune ye, eva jî tenê bi guman û berhevdanê nine, belkû li gorî vê tekoşîna ku me di nav xwe ya welat de heye, li gorî wan endamên ku me hene, li gorî wan pêwendiyên ku me digel kesayetî û xelkê navxwe yê Kurdistanê heye, em hatine ser vê baweriyê, lewra ew yek ne diruşm e, ez carek din vê yekê dibêjim ku rast e ku wekî PDKÎ em xebata çekdarî nameşînin, lê vê yekê nekariye ku ji hezkirina xelkê Kurdistanê ji me kêm bike, ji bilî vê yekê ku min detspêkê de bas kir û niha jî ez qala vê dikim, hekî em bixwazin wekî destpêka hatine ser karê ya Komara îslamî bifikirin, ew yek ne rast e, ji ber ku guherîn di navxwe ya welat de heye, boçûna xelkê guhertin bi ser de hatiye, lê di vê derheqê de hezkirina ji PDKÎ ji aliyê xelkê ve, li çav wê demê baştir e.

Pirs: Te got eva ku ez dibêjim em partiya yekemîn in, lê tu faktek bo vê yekê nîne?

Bersiv: Rast e ku divêt wê demê jî sindûqa dengdanê hebe.
Pirs: Hekî ew boçûnên we rast derneketin, tu amadeyî ku aliyên din ku serkvtin bi dest xistibin, qebûl bikî?

Bersiv: Ez li ser vê baweriyê me ku ya ku hatiye serê Kurdan, ew bedbextî û paremayiya ye ku me heye, beşeke herî zaf ya musîbetê em bixwe bûn, ku me nekariye hevdu tab bikin, em demokrat nebûne, tenê bi axavtin me bas ji demokrasiyê kiriye, lewra min jêve ye çi Kurd bi giştî û çi jî wekî PDKÎ hekî em bixwazin ku neteweya me pêş bikeve, û di rastî de partî wekî emrazekê be di xizmeta xelkê de, divêt hemû yasayeke demokratîk qebûl bike, yek ji yasayên demokrasiyê ew e ku hekî di hilbijartinê de, te dorand, divêt vê yekê qebûl bikî, ez ne tenê di cikava pêşerojê de, belkû hekî di partiya xwe de jî hekî di hilbijartineke demokratîk de hest bi vê bikim ku min dorandiye, ezê bi hurmet ve cihê xwe bidim kesekî din, her wekî di rabihurî de min ew yek kiriye, ez serdemekê sekreterê PDKÎ bûm, di kongireyekî demokratîk de ku min bawerî pê hebû, min di denganê de dorand, mamosta Hesenzade bû yekemîn, min bi hurmet ve cihê xwe pêşkêşî wî kir. Di vî heyamî de jî min tewaya tekoşîna xwe bi kar aniye ku di xizmeta partiya xwe de bim.

Pirsyar: wate tu wekî yek ji rêberên partiyên Rojhilata Kurdistanê te bawerî bi vê nîne ku dest bidne şerê birakujî ku we pêştir dîrokek tal ji vê hebûye?

Bersiv: Min bawerî bi vê hebûye ku Kurd her demekê bona çareserkirina kêşeyên xwe dest bo çekê biribe, şaşî kiriye, û dijmin ji vê derfetê mifah wergirtiye, lewra tu carî nabe ew yek ducarî bibe. Bi boçûna min Kongireya Neteweyî ku ez hêvîdarim bi vî awayî ku ez dixwazim, ne bi awayekî formî bihê cîbicîkirin, yek ji karên wê divêt ew be ku çavdêriya bi ser reftara partiyên siyasî ên Kurd de bike, hekî rojekê partiyekê yan girûpekê xwast ku bi riya çekdarî ve xwe bisepîne, pêşgîriyê jê bike. Partiya min divêt yek ji piştevanên vê siyasetê be.

Pirs: We got Kongireya Neteweyî wekî ya ku ez dixwazim, tu dixwazî çi be, kongire çi be, û çi bike?

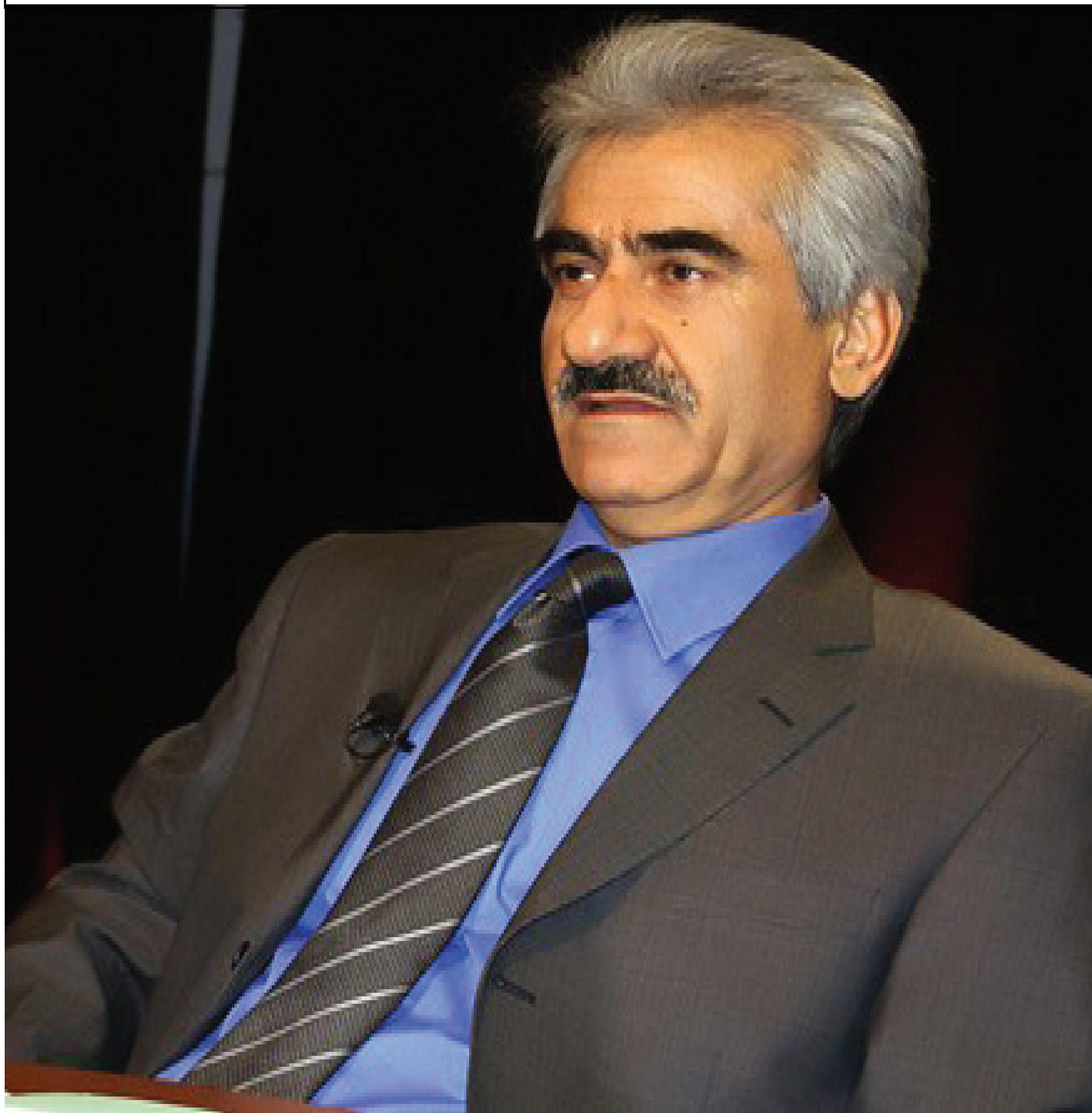
Bersiv: Ez dixwazim ku Kongireya Neteweyî her bi diruşm nebe, wekî PDKÎ em hewil didin ku ew kongireya bibe kongireyek ku bibe nawendeke bihêz bona axavtin û rênîşandana hemû kêşeyên Kurdan, ew beşên Kurdan ku hikûmet têde nînin û nikarin, merce'ek nine, dadgehek tuneye ku kêşeyên xwe bibne wir. Ez dixwazim ku Kongireya Neteweyî bibe ew merc'e?.

Hekî sibê girûpek bixwaze ku bi hêza çek xwe bi ser xelkê yan aliyeke din de bisepîne, ew partiya ku bixwaze ku ji rêbaza neteweyî de derkeve, Kongireya Neteweyî bikare li ser vê meselê biaxive û biryarê bide, û çareseriya wan pirsan bike. Lewra min hêviyeke zaf heye bo Kongieya Neteweyî ku hêvîdarim ew Kongireya Neteweyî di vê çarçoveyê de pêk bê.

Pirsyar: Bê guman aştî tewera serekî ya Kongireya Neteweyî ye, rûniştin û diyaloga digel Komara Îslamiya Îranê û desthilgirtin ji xebata çekdarî çi qazanceke wê heye?

Bersiv: Me jêve ye ku her demekê Komara Îslamiya Îranê yan her hikûmeteke din, bi micidî bixwaze li ser azadî û demokrasî û mafên neteweya Kurd diyalogê bike, em divêt diyalogê bikin, aştiyê bikin û di rabihorî de jî me her wisa kiriye. Li ser pirsa aştî û bi hevre rûniştinê me du sekreter ji dest dane. Di dema ku Komara Îslamî jî hate ser kar, di gel ew hêzên din ên xebatkar di Kurdistanê de me heyeta nûnertiya gelê Kurd pêk anî, û digel Komara Îslamiya Îranê me dest bi gotûbêjan kir. Me tewahiya wan riyan di gel Komara Îslamiya Îranê ceribandiye, lê mixabin em negihîştne tu encamekê, lê hekî di pêşerojê de Komara Îslamiya Îranê guhertineke wisa bi ser de bihê ku bixwaze bo çareserkirina pirsan di gel gelê Kurd bikeve nav gotûbêjan de eva em amade ne.

Mistefa Hicrî: **"Kurd amade ye tevî Komara Îslamî gotûbêjê bike".**

Sekretêrê giştî yê Partiya Demokrat a Kurdistana Îranê dêje heke Komara Îslamî a Îranê mafên kurd biselimîne, em amade ne bi navbeynkariya civaka navnetewî tevî wan gotûbêjê bikin.

Niha tenê partiyên kurdistana Îranê ne ku nikarin rasterast tevî rayedarên welatê Îranê ji nêz ve gotûbêjê bikin, ji bo vê partiyên han Komara Îslamî a Îranê tometbar dikin bi retkirina gotûbêjan.

Rêzdar Mistefa Hicrî sekretêrê giştî yê PDKÎ, ku binkeya sereke ya wan li bajarê Koyê ye ku dikeve 55 KM ji başûrê rojhelatê Hewlêrê, di hevpeyvîneke tevî **AA** (Ajansa Anadolê) tekez li ser vê yekê kir ku kurd her dem xwastiye ku tevî Tehranê gotûbêjê bike bo çareserkirina pirsa kurd, lê bi gotina wî, rayedarên Îranê daxwazkarê gotûbêjkirinê nînin.

Hicrî got: "Ji bo neteweyên din bi taybet kurd, hikûmet bi çavekî ewlehî mêzeyî xelkê dike, dema ku hevwelatiyek daxwaza azadî û mefên herî despêkî ên xwe bike, bi lez tometa xulamokê biyaniyan û dijî nizamê didinê, her bi vê sedemê sedan tekoşer darvekirine û niha jî hin ji wan di zîndanê de ne, ev kiryarên han yekî weha kiriye ku heke derfetek bo ciwanên kurdistanê bê pêş, têne başûrê Kurdistanê yan jî diçin bo dervayî welat."

Ferq û cudahiya Kurd li welatê Îranê tevî neteweyên din eva ye ku kurd mêj sal e xwediyê partiyên siyasî û karên rêxistinî li hemberî hikûmetên cûrbicûr ên Îranê ne.

PDKÎ li sala 1945'an hatiye damezrandin. Çalakî û xebata siyasî û çekdarî li hember Komara Îslamî a Îranê ji sala 1979'an ve dest pêkiriye.

Hicrî di warê rola kurd di Îranê de got: "Kurdên rojhelat pêgeheke bi hêz di Îranê de hene, neteweyên din ên Îranê jî çavnihêrî ji kurd hene û vê yekê jî wisa kiriye ku Komara Îslamî li hember maf û daxwazên kurdan xemsar be, Îran tirs ji vê heye ku heke razî bi vê be ku mafên kurdan bide, netewên din jî daxwaza mafên xwe bikin, vê demê welatê han dibe çavkaniya cudabûna coxrafî.

Sala 2005'an netwên kurd, Ereb, Azerî, Belûç, Tturkmen hevpêmaniyek girêdan bi navê netewên Îran û daxwaza Îraneke fidiral dikirin ji bo vê ku hemû netewe li deverên xwe de desthilata birêvebirina xwe hebe.

Sekretêrê giştî yê PDKÎ di vî warî de got: "Komara Îslamî bi federalîzmê razî nabe û naxwaze neteweyên din bigihîjne mafên xwe, heke sîstema federalîzmê çêbe, hevahengî di navbera netewên din zêdetir dibe û welat jî li ser asta cîhanê Îraneke cudatir ji Îrana niha dibe".

Di warê mafên kurd di kabîneya nû ya Hesen Rûhanî, Mistefa Hicrî got: "Rûhanî tu pirojeyekê baş bo kurd nine, hewlên Îranê tevî Rojava li ser mehandina Oranyomê û bo başkirina binaxeya aboriya welate, hekî ne Îran tu bername nine ku jiyana welatiyan baş bike, tenê di sê mehên borî de bi hukmê Rûhanî dehan kes hatine darvekirin."

Kurdên Îranê di sala 1980'î pêve ketne nakokiyên kûr tevî rêberên şoreşa nû û serkevtî a Teranê, lê gotûbêjan şikest dianî, dawî hevdîtina fermî û eşkere sala 1989'an bû ku di navbera PDKÎ û karbidestên Îranê hat kirin û şehîd Dr .Ebdulrehman Qasimlo serokê partiyê beşdarî têde kir, li Viyen paytextê Otrîşê (Nemsa) bû. Lê di vê hevdîtinê de Qasimlo û sê hevalên wî hatin terorkirin, PDKÎ komara Îslamî a Îranê bi encama karê han tawanbar kir.

Mistefa Hicrî di warê gotûbêj tevî Komara Îslamî ragehand: "Berdewam me hewil daye tevî komara Îslamî hevdîtin û gotûbêjê bikin, lê Komara Îslamî a Îranê ev destpêşxerî ret kirine. Hicrî Got: "Heke Komara Îslamî a Îranê pêşniyara gotûbêjan bike, eva kurd razî dibe bi wê mercê ku civaka navnetewî navbeynkariyê bike û mafên kurd biselimîne".

Di Îranê de, li gor serjimêriyên ne fermî qasa akinciyên kurd di wî welatî de digihîje 10 milyon kesî.

Sala 2011'an hejmara akinciyên parêzgeha Îlam, Kirmanşan, Kurdistan Urimiyê gihîşte heft milyon û 200 hezar kesî.

Di dirêjahiya gotûbêj tevî AA, Mistefa Hicrî bas ji pêşeroja Îranê dike û got: "PDKÎ nêzîkî 67 sale ji bo azadiya neteweya kurd xebatê dike, niha jî em her berdewam in, em jêve ye serdemê Komara Îslamî bi ser çûye, û tevî rewşa niha yek nagire.

Hevpeyvîn: Rehîm Gerguli

Hemîd Elîzade naskirî bi Mam hemîd:

Hemîd Elîzade naskirî bi Mam Hemîd, kurê Husên sala 1322'an(1943) li gundê Cûcehî ya ser bi bajarê Urmiyê di malbateke hejar û desteng de tê dinê.

Mam Hemîd di dema jidayîkbûnê de dayîka xwe jidest dide û ji dîtin, û rehm û dilovaniya dayîka xwe bêpar dimîne, lewra her di zarokatiya xwe de digel qederek pir ji zehmetî û bedbextî berbirû dibe.

Mam Hemîd nasîn û têkiliyên xwe bi PDKÎ re weha tîne ziman: " Serbarê vê ku babê min bi navê Husên Elîzade pêşmergê Komara Kurdistanê bûye, lê piştî herifîna rejîma Paşatiyê li Îranê û hatine serkara Xumeynî, endazyar Cehangîr Îsmaîlzade xelkê gundê Howesnê, ku piştre bû endamê Komîteya Nawendî a PDKÎ û berpirsyarê nawenda Agirî, gellek caran keç û kurên deverê kom dikirin û basa Kurdatî, Partiya Demokrat û çawaniya wergirtina mafê Kurdan ji wan re dikir, eva bû destpêk ku ez ji rêya endaziya Cehangîr ve PDKÎ û bi giştî hesta welatparêzî û xebatê peyda bikim û di encam de biryarê bidim ku bona pêşmergatiyê tevlî Partiya Demokrat bibim, lewra her di sala 1358'an de(1979) ez bi fermî bûme pêşmerge".

Mam Hemîd derheq roja herî nexweş a jiyana xwe weha dibêje: "Roja herî nexweş a jiyana min roja cejna Qurbanê ya sala 1368'an(1989) bû ku têde nûçeya şehîdkirina rêberê gelê Kurd Dr.Qasimlo dane min, ew roj bi qasekê nexweş û bi êş bû ku, tu carî ji bîra min naçe, û herdem li pêş çavên min e".

Hemîd Elîzade derheq jiyana xwe ya hevpar dibêje: "Temenê min 14 salî bû ku gellek keyfa min bi keça cîrana mala me hat, navê wê - ku niha çûye be rehmetê û hêvîdar im ku cihê wê Beheşt be- Ferîde Hesenzade bû. Me bi hevre jiyana hevbeş pêk anî û berhema jiyana me çar keç û du kur in".

Mam Hemîd derheq jiyana xwe ya pêşmergatiyê û herweha çavnihêriya xwe ji PDKÎ weha dibêje : "Di wê rojê de ku min bona berevanî ji ax û nîştimana xwe çeka şeref û namûsê xistiye milê xwe heya niha, rast e min gellek derbiderî û rojreşî dîtine, lê herdem keyfxweş bûme û min şanazî pêve kiriye û çavnihêriya min ji PDKÎ jî ev e ku, nehêle cihê rêberên me ên şehîd wate Dr. Qasimlo û Dr. Se'îd betal bimîne, û xwîna wan şehîdan bi xorayî here".

Mam Hemîd rû li xelkê Kurdistanê bi giştî û xortan bi taybetî dike û dibêje: "Peyama min bo wan Kurdên ku çeka Komara Îslamî kirine milê xwe ev e ku, pişta xwe nedine netewa xwe û vegerin hembêza gel, jiber ku eva hûn dikin îxanet e bi ax û nîştimana Kurdan. Herweha daxwazê ji xortên Kurdistanê dikim ku haydar bin û ji aliyê Komara Îslamî ve nehêne xapandin û daxwaza mafên xwe ên rewa û neteweyî bikin".

Hemîd Elîzade bi vê gotinê hevpeyvîna xwe bi dawî tîne: "Li vê dinê tenê hêviyeke min heye, ev jî ev e ku Kurdistan ji destê dagîrkeran rizgar be û PDKÎ jî serkeve".

"Roja herî nexweş a jiyana min roja cejna Qurbanê ya sala 1368'an(1989) bû ku têde nûçeya şehîdkirina rêberê gelê Kurd Dr. Qasimlo dane min, ew roj bi qasekê nexweş û bi êş bû, ku tu carî ji bîra min naçe".

Raportek ku tirs û guman nehiştin

Selam Îsmaîlpûr

Raporta nû ya Ehmed Şehîd raportnêrê taybet yê Civata Mafê Mirov a rekxirawa "NY" di karûbarên Îranê de, havrûyeke nû dide rewşa mafê mirov di Îranê de, bi taybetî piştî hatine serkar a Hesen Rûhanî.

Ehmed Şehîd ferq û cudahiyên regezî û binpêkirina berdewam a mafên medenî, siyasî, aborî, civakî û çandî ên xelkê bi taybetmendiyên rewşa mafê mirov di Îranê de dizane. Li gorî raportê, heya niha Komara Îslamî bersiva nameya navbirî derheq binpêkirina mafê mirov di Îranê de nedaye.

Rapor bas ji vê yekê dike ku gellek yasayên rejîmê, yasayên weke çapemeniyan(pejirandiyên sala 1367'an a Rojî, 1988'an a Zaînî), yasayên tawanên kampyûtêrî (pejirandiyê sala 1388'an a Rojî, 2009'an a Zaynî) û yasaya tawanên saybêrî, mafên xelkê di peywendî digel azadiya bîrûra derbirînê, û bidestxistina zaniyariyan û kombûnan li gorî yasayên navnetewî, binpê dike.

Rapor dibêje: "Di heyva Tîrmeha sala 2013'an de, 67 Kafînêt di Îranê de hatine daxistin û nêzîk bi 5 milyon wêbsayt jî hatine bilokekirin, herweha diyagramek ji bilokekirina 946 rûpelên malpera wîkîpêdyayê hatine rûkirin.

Heya dema berhevkirina raporê 40 rojnamevan û 29 vêblagnûs di girtîgehên Komara Îslamî de ne. Herweha Rapor bas ji vê yekê dike ku şêweya dadgehîkirin, dana hukm û cezayên ku di Îranê de tên sepandin, tevî yasayên navnetewî û sozên rejîmê hevdu nagirin. Rapor herweha derheq bi darvekirinê dibêje: "Di meha Januarya 2012'an de heya meha Juni ya îsal, 724 hukmên darvekirinê di Îranê de hatine cîbicîkirin û tenê di nîviya yekemîn a Îsal de(2013) 202 kes hatine darvekirin.

Ehmed şehîd daxwaz ji rejîma Îranê kiriye ku pêdeçûnê bi ser hukmên Îdamê bike, her piştî vê daxwazê bû ku pêla darvekirina girtiyên siyasî ên Kurd û Belûç tenê di rojekê de 18 kes kirin gorî û bûye xaleke reş û qirêj li ser rûçikê rejîm û karbidestên wê.

Mînakek din ji binpêkariyên rejîmê ku di raporê de hatiye, basa curên din ên cezayên dijî mirovî û tundûtîjiyan di Komara Îslamî de ye, bo mînak birîna tiliyan, birîn û jêkirina endamên leşê mirovan, kevirbaran û curên din ên îşkenceyê ku li gorî pejirandiyên sala 1997'an ya Komîteya Mafê Mirovan a NY, bi binpêkirina yasa û rêsayên mafê mirov tên hesibandin.

Di peywendî digel neteweyên zulmlêkirî Ehmed Şehîd bas ji zext û givaşa ser kêmaniyên olî û çandî ên weke Ereb, Kurd, Belûç û Azeriyan dike û piştevaniyê ji mafên wan dike û herweha dibêje nêzîk bi 880 hezar kes ji penaberên Efxanî di Îranê de hatine navnivîsandin, eva di demekê de ye ku tê gotin yek milyon û nîv penaberên Efxanî bi awayekî neyasaayî di Îranê de dijîn.

Rewşa Erebên Ehwazê û Kurdan, bi taybetî kuştina kolberan di deverên sînorî de, raporek ji darvekirina 6 mêr û 5 jina li Zahidanê di heyva July a îsal de, beşek din ji mînakên baskirî di rapora Ehmed Şehîd de ne. Herweha bas ji desteserkirina 20 Feleyan di meha July a 2013'an û 109 Behayîyan di heyva May ya îsal de û 14 derwêşên Gunabadî di heyva July de dike.

Ehmed Şehîd amaje bi vê yekê jî dike ku nêrîna rêjeyîxwazane ya hikûmeta Îranê li hember pirsa mafê mirov, bûye sedema hindek astengên berbilav li hember mafên bingehîn ên xelkê Îranê, bi taybetî di mînakên peywendîdar bi regez, êtnîk,bawerî, nêrîna siyasî, olî û çandî de.

Di vir de armanc ev e ku berpirsyarên rejîmê bi baskirin ji vê yekê ku têgehên mafê mirovan gereke li gorî rewşa xwecihî ya welatan bihê berçavgirtin, di rastî de dikne hecet bo nakokiya yasa û kiryarên xwe tevî yasayên navnetewî ên mafê mirovan.

Bi giştî rapora vê carê ya Ehmed Şehîd, serbarê vê ku pêş darvekirina xebatkarên siyasî ên Kurd û Belûç hatibû pêşkêşkirin, lê her hilgirê rewşa nebaş a mafê mirov di Îranê de bû, bi taybetî piştî hatine serkar ya dewletekê ku bi dirûşma "Wekhevî" û dabînkirina mafên medenî û çareseriya pirsa ferq û cudahiyên regezî, olî, netewî û ... hwd hate serkar, lê yekem rapora Ehmed Şehîd di serdemê deshilata Rûhanî de, bi zelalî eşkere kir ku çavnihêriya guherînan di bingeh û pêkhateya siyasetên Komara Îslamî de, xevnek bû ku kakila wê ya bi tirs û xof bo hemûyan eşkere bû.

Daxwaz bo guherîna navê şeqama Simkoyê Şikak, yan derswergirtin ji rastiyên dîrokê?! Beşa 1

N: Mihemed Salih Qadirî

Herwekî em dizanin dîrok zanisteke girîng e ku bi sedema vê zanistê ve em dikarin ronahiyê bêxne ser bûyerên derbazbûyî û bi dîtina aliyên kartêker û bi bandor ên pêwendîdar bi her yek ji wan bûyeran, şirove û nirxandinên rastîn li ser bikin, û bi mifahwergirtin ji encamên wan nirxandinan nexşe rêya pêşerojê jî diyarî bikin. Herwusa eva em vê yekê jî dizanin ku her yek ji wan bûyeran bi berhevdana tevî rewşa taybet bi xwe bi awayekî pêwendî bi sedemên cuda cuda ve heye ku bandora her yek ji wan bi awayekî rasterast yan ne rasterast bandorê li ser çêkirina wan bûyeran dadinê.

Hekî waye dîrok xedrê ji tu kesî nake, belkî eva ew xelk in ku xedrê ji dîroka xwe dikin ku nekarîne bi mentiqeke serdemiyane mifahê ji vê zanista girîng wergirin û aliyên bi hêz û lawaz ên derbazbûyî ên xwe bikne mînaka rêbaza ber bi pêşveçûna pêşeroja xwe, û rêya rastîn nîşanî nifşa nû bidin. Mixabin zaf car hatiye dîtin ku hin xelk bi liberçavnegirtina pêverên zanistî ên dîrokê û piştgirêdana bi soz û demargirjiyên olî û neteweyî û...hwd bûne sedema pêkhatina bûyer û karesatên mezin li ser çarenivîsa xwe û derdora xwe.

Yek ji wan bûyerên hestiyar û bi arîşe, ku di dîroka hevçerx a bizava kurdistana Rojhilat de bandoreke nîgatîv li pey xwe bi cih hêlaye, û pêdivî bi şirovekirin û şîretwergirtinê ye, kuştina rêberê olî ên Asoriyan bi navê Bonyamîn Marşîmon ji aliyê Simkoyê şikak ve ye. Ji bo vê ku em bikarin li ser vê mijarê berçavrohniyekê bêxne ber çavên xwendevanan, pêdivî bi çûna bo nav kûrahiya nêzîkî sed sal berî niha û berhevdana rewşa wê demê heye.

Di dawiya sedsala 19'an de, tevî destpêkirina hizra şandina Misyonên Rojavayî bo deverên mezopotamya û Rojhelata Navîn ji aliyê welatên wekî Birîtanya, Feranse, Amerîka û Îtalya, bi merema reh û rîşeavêtin, û xwe xişikandina bo nav wan deveran ku di bin desthilata Osmaniyan û Îraniyan de bûye, êdî çarenivîsa Asoriyan û Mesîhiyan wek kartekê bi kar hatiye, û bo meremên siyasî

û bo berjewendiyên welatên biyanî ketine nava mij û dûmaneke tarî, û tûşî gellek rojreşî, çewsandinên olî û neteweyî û civakî bûn. Gundên wan û dêrên wan hatin kawil û wêrankirin, û bi awayekî kom xelkê wan hatne kuştin û derbider bûn, û tevî netewên cuda ên deverê wekî Turk, Kurd û Azerî binaxe û xîmê nakokî û şer û dijminatiyê darêtine. Ku mixabin ev dijayetîkirina Asoriyan ku bi handan û tûjkirina Misyonan bûye, ji şoreşa Bedirxaniyan di sala 1843'an de dest pêdike û di şoreşa Simkoyê Şikak û kuştina Marşîmon rêberê olî yê Asoriyan di sala 1918'an de bi dawî tê.

Berî hatina Misyonên Ewropayî, pêwendiya di navbera Kurd û Asorî wekî du neteweyên bindest û cînar ku xwediyê dîrokeke kevn, û dûr û dirêj a bihevre jiyanê di deverê de bûne, bi qasekê baş bûye ku serbarê cudahiya olî û neteweyî tevî hevdu, zaf caran li dijî êrîşên biyaniyan di eniyekê de şer dikirin, û hertim di nava bi hevre jiyaneke aştiyane û alîkariya bi hevdu re bûne. Bo mînak veşartina Asoriyan ji aliyê Kurdan ve di dema êrîşên Turkan û berevajî veşartina Şêx Ebdulselamê Barzanî ji aliyê Asoriyan ve, ku bi sedema êrîşên Turkan devera Barzanê bi cî hêlabû û di nava Asoriyan de xwe girtibû. Lê piştî hatina wan Misyonên Ewropayî, di destpêka şerê yekemîn ê cîhanî de, ku bi berçav bo karê baş û gehandina peyama pîroz ya Mesîh û xodaperestiyê hatibûn şandin, lê di bin de bi merema siyasî mijûlî çêkirina natebahiyê û pêkanîna şer û berdane canê hev ên gelên deverê bi Kurd û Asorî û Turkan bûn. Merema Ewropahiyan ji vî karî, nexşeriya parvekirinê piştî hiloşîna Împiratora Osmaniyan û lawazkirina desthilata Îraniyan û xweşkirina cîpêyên xwe di deverê de bûye.

Bo vê meremê jî ji rêya wan Misyonan ve dest kirine bi handan û tûjkirina Asoriyan û Ermeniyan. Hezkirina Asoriyan û Ermeniyan ku kêmaniyên olî ên xeyrî Musilman ên deverê bûn, bo xwe rizgarkirina ji destê du desthilatên Musilman ên Sunî ên Turk û Şîe yên Îranê û damezrandina dewleteke serbixwe li ser axa kurdistanê bi piştgiriya Rosiyan di piratîkê de hatiye cî bi cî kirin. Di sala 1915'an de piştî sefera Marşîmon bo Bitlîsê û wergirtina sozên Rosiyan bo damezrandina dewleteke serbixwe bo Asoriyan li hemberî alîkariya Asoriyan tevî bereya hevpêyman li dijî Osmaniyan, ku merema Rosiyan eva bû ku Asorî û Ermeniyan wekî mertala şer li dijî Osmaniyan bi kar bînin, di vê demê de êdî bi kiryar em dibînin ku Asorî çarenivîsa xwe bi Rosiyan ve girê didin, û dibine karta lîstika pîlan û berjewendiyên superhêzan, lewra di salên piştre tûşî gellek bêçareyî û rojreşiyên cubrannekirî hatin û di dawiyê de jî, Rosiyan tu tişt ji bo wan nekirin û pişta wan jî berdan.

Di sala 1915'an de piştî vê ku sipaha Rosî di nava Kurdistana Turkiyê de pêşrewî kirin, Asoriyên devera Hekarî li dijî Turkan rabûn û piştî têkşikana wan bi destê Turkan, bi perîşebûn û aloziyeke zaf ve hewara xwe bo devera bin desthilata Rosiyan wate aliyê Rojhilata Kurdistanê ya di bin destê Îranê de anîn, û li bajarên Xoyê, Selmas û Urmiyê akincî bûn û ji aliyekî din ve qat û qirî û perîşaniya xelkê deverê ku bi sedema şerê yekemîn yê cîhanî ve pêsîr û beroka wan girtibû, Asorî jî bi nifûseke zêdetir ji sed hezar kesî û bi birçîbûna xwe bûne serbarê kurdên hejar û desteng. Piştre bi hezaran kesî ji Asoriyên penaper çûne nava refên leşkerê Rosî û rahênan û meşqa leşkerî dîtine û çek hilgirtine û bi fermana axa Pêtros di dema şerê yekemîn ê cîhanî de tevî Rosiyan serbarê zext û givaşê, kuştareke bêrehmane ji xelkê deverên Erzrom, Bitlîs, Bayezîd, Wan, Urmiye, Selmas û Sablaxê kirine û kurdistan tûşî wêranî û rojreşiyeke mezin kirine û bona tolhildana kuştara Ermeniyan bi destê Osmaniyan, xelkê Asorî bi dehan hezar kesî ji Kurdên Rojhelat û Azeriyên Şîe mezheb ên akinciyên vê deverê, kuştine.

Dom heye...

Gotinên Pêşînan

A: Çiya Mazî

Dasikek mirov hebe mirov li şûna wara namîne :

Ev gotin li ser barkirin û koçberiyê hatiye gotin. Heke erebeyeke mirov hebe mirov jixwe li şûna wara an li dawiyê namîne. Tew tunebe daşikek mirov hebe jî hêvî heye ku mirov jî bigihîje hevalên xwe .

Dayikê heft kur xwedî kirine, lê heft kuran dayikek ji birçîna kustine :

Dayik her tim ji lawan an qîzên xwe bi kurtî ji zarokên xwe hez kiriye û bi çi awayî be xwedî dike. Lê kur tu car wekî dayikê nikare jibo dayika xwe zehmetê bikişîne.

Dê ber bi weleda, weled ber bi çiyayê Qaf:

Berê dê her tim li weledan e û her tim dixwaze li ba zarokên xwe be. Lê zarok ku mezin dibin çavên wan li derve ye ku ji malê biqetin.

Dê bibe dêmarî bav dibe bavmarî:

Dê bibe dêmarî an ne diya zarokan be ji zarokan hez nake wekî dayika wan î esil. Bav jî li devê dêmariyê dinehêre û li zarokê xwe bi kêmî xwedî derdikeve an lê xwedî derdakeve. Wê demê zarok bavê xwe jî wekî biyan dibînin an ji xwe dûr dihasibînin.

Dê bibîne dotê werîne :

Dot, keç an qîz. Dot çawa be tim xwiya dêya xwe hiltîne û dişibe wê.Ji ber wê yekê gotine ku mirov dêya qîzê nas bike wekî mirov qîzê nas bike wê demê mirov dikare biryara zewacê bide.

Şaristana Derêşehr

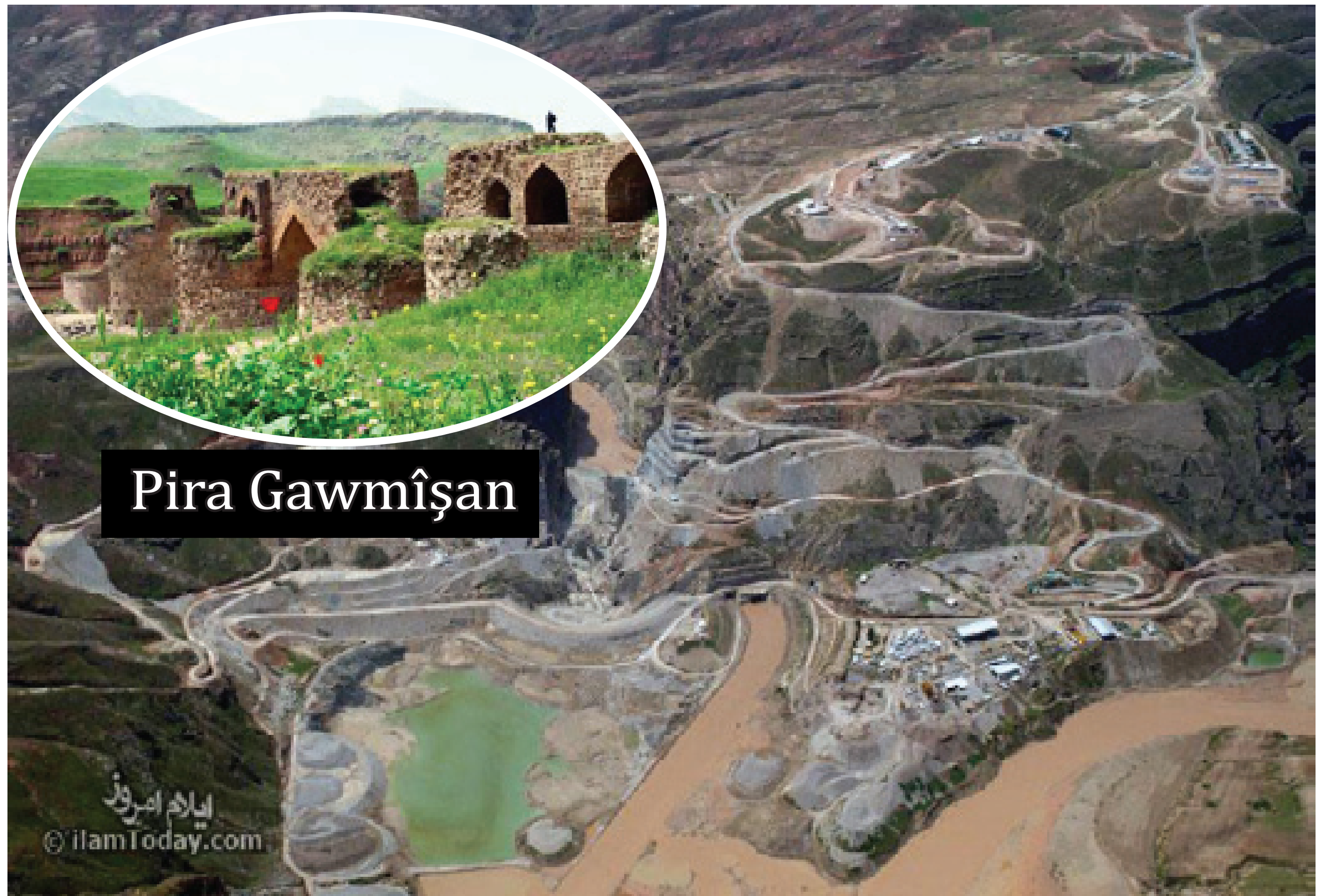
A: îdrîs Sitwet

Şaristana Derêşehr yek ji şaristanên parêzgeha Îlamê ye û nawenda vê şaristanê jî bajarê Derêşehr e ku di sala 1343'an (1964) de bûye şaristan. Şaristana han li rojhelatê parêzgeha Îlamê hilketiye û panahiya wê jî 1480 kîlometra çargûşe ye ku li 130 kîlometriya başûrê rojhelata Îlamê hilketiye û panahiya vê şaristanê 9 kîlometr û dirêjahiya vê jî 160 kîlometr e û ji aliyê bakûr û bakûrê rojhelat tevî parêzgeha Loristan û ji aliyê başûr tevî şaristana Abdanan û ji aliyê rojava tevî şaristana Îlamê hevsînor e û akinciyên vê şaristanê kurd in û bi kurdî û bi devoka Lorî dipeyvin.

Li gorî serjimêriya sala 1391'an (2012) hejmara akinciyên vê şaristanê 59.551 kes bûye

Şaristana Derêşehr av û hewayeke xweş û hênik heye û ava wê jî zaf e, û bitaybetî rûbarê Semîrêrûd ji vê deverê derbaz dibe û ji rûbarên din ên vê deverê em dikarin amaje bi rûbarê Rûbê rûd, Sîkab û Girab bikin û xincî van rûbaran, çavkaniyên ava kaniyên vê deverê jî zaf in û piraniya çiyayên vê deverê dar hene û axeke baş jî heye û akinciyên vê deverê piranî mijûlî Terşdarî (heywandarî) û cotkariyê ne û bitaybet Xiyarên devera Derêşehr binavûdeng in.

Derêşehr derbazbûyiyeke kevn heye û şûnwarên kevnar ên vê deverê, vê rastiyê diselimînin ku ev devere di kevn de, cihekî avedan û cihê kesb û kar û bazirganî û cotkariyê bûye û hin şûnwar vê rastiyê serast dikin ku devera Derêşehr 3000 sal beriya niha xwediyê şaristaniyetê bûye û li gorî çavkaniyan paytextê havînî ya Îlamiyan bûye û xelkê vê deverê di dirêjahiya temenê kevnaretiya xwe de tûşî bûyerên tal bûne wekî bûyerên Erdhej, êrîşên Moxol û Têmûrxan, serhildana nexweşiyên Weba û Ta'ûn, êrîşên kuliyan, xela (hişke salî) û bûyerên xwezayî jî hîs kirine.

Em dikarin îşare bi bajarê kevnare Madakto bikin ku vedigere bo serdemê Sasaniyan û pitir li 1400 sal berî niha hatiye çêkirin, û Çartaqî ku dîroka vê vedigere bo 1400 sal berî niha, agirdana Derêşah, Pol Gawmîşan, şikargeha Behram Çobîn, şehrê kevnare Mêhrgankedê (Mêhrcanqizeq), Kelha Şêx Mekan,

Lê her çi qas ku Derêşehr xwediyê dîrokeke kevnar e û şûnwarên kevn hene ku nîşaneya şaristaniyeta kurdistanê ye, lê heya niha tu bernameyeke baş bo parastina wan nekirine û piraniya wan şûnwaran ber bi jinavçûnê ve diçin û tirsa vê tê kirin ku di pêşerojeke nêzîk de piraniya şûnwaran ji nav biçin.

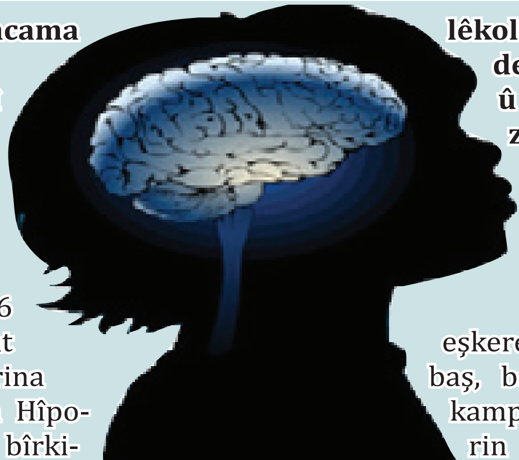

AGIRÎ

Navnîşana derveyî welat: AFKB.P. 102- 75623 ParisCEDEX 13 –FRANCE E - Mail: Agiri2003@gmail.com Tel: (+)9647507107014

Destengî û hejariya serdemê zarokatiyê, mêjiyê mirov pûç dike

Di encama lêkolîneke derket ku, hejarî û destengiya di serdemê zarokiyê de, dibe sedema biçûkî û pûçiya mêjiyê mirovan.

Di encama lêkolînê de ku li ser 145 zarokên temenê 6 _ 16 salî hatiye encam dan, hat eşkerekirin ku, kêmbûna xwarina baş, bandorê dixe ser biçûk bûna Hîpokamp û ew beşên mêjiyê ku erkê bîrkirin û karvedanan digire stûyê xwe.

Lêkolînê herweha eşkere kir ku ast û rêjeya madeya serek a mêjiyê ku karê terkîz (serhişî) û zîrekiyê dike, di wan zarokan de ku bi qasê hewce xwarina baş bikar naînin, kêmtir e û eva jî di wan xêzanan de ku tevî şer û aloziyan berbirû ne, bi awayeke berçav zêdetir e.

Eva 42 sal e ku av nevexwariye

Erdînc Narman akinciyê bajarokê Îzmît li parêzgeha Kokalî li Turkiyê, heyamê 42 sala ye ku av nevexwariye.

Erdînc Narman temen 52 salî di temenê 10 saliyê ve av nevexwerî ye, û sedem jî vedigere bo dîtina mêhrûyekê di nav ava vexwerinê de.

Navbirî di van 42 salan de bi vexwerina ça, şerbet, û vexwerinên sar, cihê avê tejî dike, lê balkêş ew e ku ew bixwe çayçî ye, û karê wî berdewam bi avê re ye.

Dîwarê Çînê, Dîwarê herî mezin ê cîhanê ye, ku li ser heyvê tê xuyakirin

Dîwarê Çînê ku yek ji dîwarên herî mezin û herweha yek ji heft diyardeyên ecên ên cîhanê tê hesibandin, weke baştirîn alava leşkirî ye ku ji aliyê împiratorên Çînê ve bona berevanî û rêgirtin ji êrîşên bîhaniyan bo ser welatê xwe di heyamê çend sedsalan dwe hatiye çêkirin.

Dîwarê Çînê bi dirêjahiya 7000 km welatê Çînê bi ser du beşan de parve dike û dîroka wê vedigere bo 2000 sal berî niha.

Dîwar li tenişta avên herêma "Şîng Hovangda'o" û di 300 km Çî Dîwarê Çînê ku yek ji dîwarên herî mezin û herweha yek ji heft diyardeyên ecên ên cîhanê tê hesibandin, weke baştirîn alava leşkirî ye ku ji aliyê împiratorên Çînê ve bona berevanî û rêgirtin ji êrîşên bîhaniyan bo ser welatê xwe di heyamê çend sedsalan de hatiye çêkirin.

Dîwarê Çînê bi dirêjahiya 7000 km welatê Çînê bi ser du beşan de parve dike û dîroka wê vedigere bo 2000 sal berî niha.

Dîwar li tenişta avên herêma "Şîng Hovangda'o" û di 300 km Çînê bi dawî tê û beşa dawiya wê, weke kel çavedêriya behrê dike.

nê bi dawî tê û beşa dawiya wê, wekî kel çavedêriya behrê dike.

